

Povećanje proizvodne sposobnosti kiselih zemljišta

Na području Jablaničkog okruga značajno su zastupljena zemljišta slabo kisele, kisele i jako kisele reakcije. Ta zemljišta uglavnom su siromašna do srednje obezbeđena humusom, siromašna u fosforu, srednje do dobro obezbeđena kalijumom. Ova zemljišta čine preko 70 procenata ukupnih obradivih površina.

Kisela reakcija zemljišta, smanjena pristupačnost dostupnih formi najvažnijih bijlnih hraniva, pre svega fosfora i kalcijuma kao i nizak sadržaj humusa jesu ograničavajući faktori postizanja visokih i stabilnih prinosa gajenih biljaka. Niski prinosi gajenih kultura na ovim zemljištima jesu rezultat blokade pojedinih hraniva u uslovima kisele reakcije, loše strukture, nedostatka organskih materija kao i nepovoljnog režima vode i vazduha. Pored kisele reakcije ova zemljišta karakteriše veoma često povećan sadržaj toksičnih oblika aluminijuma. Na zemljištima čija je pH vrednost manja od 4,0 primećeno je opadanje prinosa gajenih biljaka. Te biljke uglavnom se nalaze u stanju stresa i veoma često dolazi do masovnog propadanja useva.

Neutralisanje kisele reakcije unošenjem kreča je mera koja se redovno preporučuje za popravljavanje kiselih zemljišta. I pored toga što je Ministarstvo poljoprivrede sedam godina finansiralo nabavku krečnog materijala za registrovana poljoprivredna gazdinstva, široka proizvodnja nije prihvatila neutralisanje kiselih zemljišta krečom kao redovnu meru. Unošenjem krečnih materijala, pored smanjenja kiselosti zemljišta obezbeđuje se kalcijum, povećava se sadržaj lakopristupačnog fosfora, pospešuje se mineralizacija organskih i žetvenih ostataka, smanjuje se sadržaj toksičnih materija i teških metala u zemljištu.

Aдекватna primena krečnih materijala u kombinaciji sa organskim i mineralnim đubrivima predstavlja najefikasniji način otklanjanja nepovoljnih i loših proizvodnih osobina kiselih zemljišta. Krečni material zajedno sa stajnkakom najbolje je primeniti posle žetve strnih žita.

Klasifikacija zemljišta na osnovu njihove pH vrednosti

Grupa	pH u nKCl	Reakcija
I	Preko- 7.20	Alkalna
II	6.51 - 7.20	Neutralna
III	5.51 - 6.50	Slabo kisele
IV	4.51 - 5.50	Kisela
V	Ispod- 4.50	Jako kisele

Optimalna pH vrednost za većinu gajenih kultura najčešće se kreće između **6.5 - 7.7** odnosno od slabo kisele do slabo alkaline reakcije.